

FÖR EN LEVANDE OCH LÄRAKTIG SOCIALISM

Patrik Paulov

**TERRORISMENS
FRAMVÄXT
I SYRIEN**

**KOMMUNISTISKA
PARTIET**

SKRIFTSERIE FRÅN KOMMUNISTISKA PARTIET 011
UTGIVEN 2016

Patrik Paulov

TERRORISMENS FRAMVÄXT I SYRIEN

*Häftet bygger på artiklar från Proletären
från åren 2012-2015.*

Bushadministrationens plan för att söndra och härska

Terrorn mot det syriska folket är en tragedi. Så snart konflikten bröt ut 2011 stämplades Bashar al-Assads "regim" som roten till allt ont i Syrien. Men fakta är att USA och Saudiarabien långt innan kriget startade backade upp islamistiska extremistgrupper – för att slå mot Assadregeringen och andra "fiendliga" krafter i Syriens närområde. I följande artikel från juni 2012 visar vi hur USA under George W Bushs tid lade grunden för det vi idag känner som Islamiska staten (IS).

Under våren 2012 trappades terrorn mot det syriska folket upp. Självordsbombningar, avrättningar, kidnappningar och massakrer tillhör vardagen i vissa våldsdrabbade provinser. När en samstämmig västvärld lägger skulden på den syriska regeringen är det inte bevisen som talar, utan politiska intressen. Det handlar om att skapa en opinion för ett regimskifte – framtvingat med våld om så krävs.

Ofta förmedlar medierna påståenden från "oppositionella syrier" och "människorättsobservatörer" utan kritisk granskning eller värdering. Det är som om lärdomarna från tidigare krig inte existerar. Knappt tio år har gått sedan bluffen om massförstörelsevapnen, ihärdigt understödd av irakiska oppositionella, användes för att legitimera angreppskriget på Irak.

Nästan lika icke existerande är granskningen av den roll som västvärlden och Gulfstaterna spelar i Syrien och i den pågående maktkampen i regionen.

Söndra och härska

I mars 2007 publicerade den internationellt prisade journalisten Seymour Hersh en artikel med rubriken "The redirection", Omdirigering, i tidningen The New Yorker. Artikeln uppmärksammades i medier världen över. Fem år senare har utvecklingen bekräftat mycket av det som Hersh avslöjade.

Rubriken syftar på hur den dåvarande Bushadministrationen bytte fokus i kriget mot terrorismen. al-Qaida var inte längre huvudfienden. Det nya stora hotet mot USA ansågs istället vara "shiaextremismen" i form av Iran, libanesiska Hizbollah, irakiska Sadrrörelsen och Syrien.

Man bör notera att George W Bush redan ett par månader innan Hersh artikel publicerades använde begreppet "shiaextremismen" i sitt tal till nationen. Ordvalet är viktigt, för det visar på en central del i USA:s Mellanösternpolitik. Det handlar om imperialismens klassiska taktik, att härska genom att söndra. Och söndrar i denna region gör man genom att underblåsa sekteristiska (etnisk-religiösa) motsättningar.

Genom intervjuer med en rad personer i den amerikanska, saudiska och libanesiska makteliten beskriver Seymour Hersh USA:s nya politiska linje, som formats i samarbete med Israel och Saudiarabien.

I sin iver att bekämpa ”shiaextremismen” och dess starka makt, Iran, har Bushadministrationen börjat stödja grupper som den tidigare bekämpat. Om det är några som avskyr ”shiaextremismen” och shiamuslimer i allmänhet, så är det de som bekänner sig till extrema riktningar inom sunniislam, som salafism (bokstavstroende) eller wahhabism (en gren inom salafismen). Hersh summerar den nya strategin:

”[Den] har fört USA närmare en öppen konfrontation med Iran och, i delar av regionen, drivit den till en sekterisk konflikt mellan shiamuslimer och sunnimuslimer... I Libanon har administrationen samarbetat med Saudi Arabiens regering, som är sunnitisk, i en hemlig operation vars syfte är att försvaga Hizbollah, den shiitiska organisation som backas upp av Iran. USA har också deltagit i hemliga operationer mot Iran och dess allierade Syrien. En bieffekt av dessa aktiviteter har blivit stärkandet av sunniextremistiska grupper som omfattar en militant syn på Islam och är fientliga till Amerika och sympatiserar med al-Qaida.”

Saudi Arabiens roll är central. Medan stora delar av det saudiska folket lever under fattiga förhållanden, badar landets härskande kungafamilj i oljepengar. Saudiarabien är dessutom wahhabismens hemland, varför banden till extrema sunnirörelser världen över är starka.

Hersh skriver i mars 2007 att USA godkänt att Saudiarabien ger ekonomiskt och logistiskt stöd till arbetet för att försvaga Syriens president Bashar al-Assad. Redan då framhöll USA:s allierade i Libanon att Muslimska brödraskapet är den syriska oppositionsrörelse som USA borde satsa på.

Fem år senare är brödraskapet den kraft som står i spetsen för det oppositionella Syriens nationella råd (SNC). Och nu kan man till och med i Washington Post läsa om hur Gulfstaterna betalar och USA samordnar stödet och vapenleveranserna till den väpnade oppositionen.

Libanon ett varnande exempel

2007 var det inte i Syrien utan i grannlandet Libanon som det pågick en öppen kraftmätning. Den svaga proamerikanska och prosaudiska libanesiska regeringen Hariri pressades hårt av en inhemsk massrörelse ledd av det shiitiska Hizbollah.

Hur bekämpa Hizbollah och återta initiativet? Den lösning man fann var att strö pengar över och ge vapen till sunniextrema rörelser, bland dem en grupp vid namn Fatah al-Islam. Både amerikansk och brittisk press rapporterade vid denna tid att USA anslagit 60 miljoner dollar till ett hemligt program för att stärka Hizbollah-fientliga grupper. Precis som i fallet Syrien

spelade sauderna en viktig roll i utförandet av planen.

Hersh intervjuade en högt uppsatt person i den libanesiska regeringen som erkände:

”Vi har en liberal attityd som tillåter al-Qaida att ha närvaro här”.

Den brittiske tidigare underrättelseagenten Alastair Crooke och andra varnade för faran med att beväpna ”fiendens fiende” och ge dem en fristad på libanesisk mark.

Två och en halv månader efter att Hershs artikel publicerats besannades farhågorna. De oberäkneliga extremisterna gick över gränsen för vad som kunde tolereras.

Det var i mitten av maj 2007 som Fatah al-Islam barrikaderade sig i det palestinska flyktinglägret Nahr el-Bared utanför staden Tripoli i norra Libanon. Den välbeväpnade gruppen hade ett halvår tidigare slagit sig ner i lägret. Där försökte de tvinga palestinierna att följa en strikt tolkning av sharia.

Fatah al-Islams medlemmar kom från flera olika arabländer. En del av dem hade tidigare stridit i Irak under de värsta åren av sekteristiskt våld mellan sunniter och shiiter och mellan muslimer och kristna.

Vad som utlöste konfrontationen var att Fatah al-Islam angrep en armépostering utanför flyktinglägret. Flera libanesiska soldater dödades när de låg och sov.

Armén tog till det tunga artilleriet och börja beskjuta lägret. De 30 000 palestinierna i flyktingstaden tvingas fly undan striderna. Trots att Fatah al-Islam bara bestod av några hundra personer tog det tre månader innan den libanesiska armén vunnit striden. Flyktinglägret låg dock i ruiner.

Provokationer

I juli 2008 gjorde Seymour Hersh en uppföljande artikel om USA:s hemliga operationer i Iran. Enligt Hersh källor satsades 400 miljoner dollar på att bland annat stödja regimfientliga terroristgrupper.

En av dessa var den sunnitiska, al-Qaidainfluerade organisationen Jundullah. I oktober 2009 genomförde gruppen sin mest omtalade attack mot ett möte mellan shiitiska och sunnitiska stamledare i östra Iran, nära gränsen mot Pakistan. 42 personer dödades. Bland dem flera officerare i det iranska revolutionsgardet.

På frågan om varför USA stöder sådana organisationer är Hersh tydlig i en intervju för amerikanska radiostationen NPR.

”Det strategiska tänkandet bakom denna hemliga operation är att provocera fram så mycket problem och kaos att den iranska regeringen gör misstaget att ta till aggressiva åtgärder, vilket ger intryck av ett land i akut kaos. Sedan har du vad Vita huset kallar ’casus belli’, en anledning att attackera landet”.

Byt ut Iran i citatet ovan mot Syrien så har du dagens situation. Allt som sker ska naturligtvis inte med automatik skyllas på extremister och terrorister understödda av USA och Golfstaterna. Men man bör ha ovanstående i åtanke när rapporterna om massakrer och andra våldsdåd strömmar in.

Det är inte bara de syrier och exilsyrier som Proletären intervjuat de senaste månaderna, som hävdar att det bland de oppositionella ”rebellerna” finns sunnitiska extremister som terroriserar civilbefolkningen.

En av Syriens mest kända oppositionella, den Parisbaserade advokaten Haytham Manna, talesperson för Nationella koordinationskommittén för förändring (NCC), riktade nyligen skarp kritik mot Frankrike och arabländerna eftersom de stödjer religiösa fundamentalister istället för den sekulära oppositionen.

Flera kristna ledare som varit på plats i Syrien har vittnat om extremisternas våld. Nyligen berättade den franske katolske biskopen Philip Tournyol Clos för Vatikanstatens nyhetsbyrå Fidez om hur rebellerna i Homs fått nästan alla kristna att fly staden.

”Sunni-salafistiska stridande fortsätter att begå brott mot civila och under tvång rekrytera stridande. De fanatiska sunniextremisterna kämpar ett heligt krig, särskilt mot [de shiitiska] alawiterna.”

Detta borde inte vara så kontroversiellt. Två av Obamas ministrar, Hillary Clinton och Leon Panetta, har erkänt att al-Qaida är verksamma i Syrien. Dock utan att nämna USA:s roll för deras existens.

I de stora medierna kan det ibland sippra igenom en alternativ bild av skendet. Som att det kan vara terroristgrupper som massakrerat civila i Hula. Att det kan vara al-Qaida som spränger bilbomber i städerna. Men då hävdas det att regimen ändå är ansvarig, eftersom varje lands regering har ansvar för befolkningens säkerhet.

I fallet Syrien blir det absurt. Först skickar USA och dess allierade vapen till oppositionella. Sedan pressar samma stater på för att den syriska armén, i enlighet med Kofi Annans fredsplan, ska lämna städerna och stänga in sig i kasernerna – något som lämnar fältet fritt för rebellerna.

Vilket ansvar har Syrien? Vilket ansvar har imperialismen?

Islamiska Statens väg från Camp Bucca till Paris

Efter terrorn i Paris 13 november 2015 har västvärldens ledare riktat all fokus på bekämpandet av Islamiska staten. Men var "föddes" egentligen IS och hur kommer det sig att organisationen fick fäste i just Syrien? Artikel från november 2015.

Frankrike har precis inlett bombningar av Islamiska statens baser i syriska Raqqa, det vidsträckta terrorkalifatets huvudstad. USA har slagit till mot IS oljeexport, sedan länge en av terrorgruppens främsta inkomstkällor. Det är tydligt att de båda ländernas ledare vill markera handlingskraft mot den terroristgrupp som brutalt slagit till i en västlig huvudstad.

Vi betvivlar inte att Hollandes, Obamas och andra västledares upprördhet över massmorden i Paris är äkta. Vi betvivlar inte heller att de vill förhindra att det händer igen. Men det finns ett stort mått av hyckleri kring deras agerande.

För det första är det som hände i Frankrike inte unikt. Under de senaste åren har liknande bestialiska terroråd inträffat i Syrien, Irak, Libanon, Turkiet, Egypten, Libyen, Indien, Nigeria och med flera länder.

För det andra tiger västvärldens ledare om sin egen skuld till terrorismens framväxt i Mellanöstern. Hade IS ens existerat idag om det inte vore för occupationen av Irak och vapenleveranserna till extremisterna i Syrien?

Chocktillstånd över IS frammarsch

För drygt år sedan verkade västvärldens ledare befinna sig i något slags chocktillstånd över Islamiska statens snabbt expanderande välde. Organisationen hade tidigare under året lagt under sig provinshuvudstaden Raqqa och i stort sett hela östra Syrien. Organisationen hade tagit kontroll över Anbarprovinsen i västra Irak och till och med mångmiljonstaden Mosul.

När Stefan Löfven i en SVT-utfrågning i september 2014 fick frågan om vem som bar skulden till IS framväxt svarade han att det är Syriens Bashar al-Assad som är skyldig, eftersom han släppt IS-ledarna ur fängelserna. Det var inget Löfven kommit på själv. Samma förklaring och nästan samma formuleringar hade tidigare framförts av Barack Obama.

Men det fanns röster i väst som inte alls köpte ovanstående förklaring. Ungefär samtidigt som Löfven frågades ut i tv skrev Dennis Kucinich, i 16 år kongressledamot för Demokratiska Parti i USA, följande i Huffington Post:

"Det går inte att slå ifrån sig fakta. Islamiska staten har fötts ur den västerländska interventionen av Irak och de hemliga åtgärderna i Syrien. Detta

Frankensteinliknande experiment med att beväpna en påstått frihetskämpande syrisk opposition har skapat ett monster som hotar regionen.”

Kucinich har helt rätt. Ska man tala om Islamiska staten måste man titta tillbaka på de USA-ledda angreppen mot Irak 1991 och 2003 och de förbrytelser som begicks av USA under ockupationsåren.

Fakta är att al-Qaida i Irak, IS föregångare, skapades som en motståndsgrupp mot en folkrättsvidrig och brutal ockupation.

Fakta är att flera av de nuvarande högsta IS-ledarna inte satt i syriska fångelser utan i ett amerikanskt fångläger i södra Irak kallat Camp Bucca. Detta läger drevs av ockupationsmakten åren 2003-2009.

Andrew Thompson, Irakveteran, och Jeremi Suri, professor vid University of Texas, skriver i New York Times om fånglägrets betydelse för terroristgruppens framväxt:

”Tiden i fängelse fördjupade deras extremism och gav dem [IS-ledarna] möjligheten att öka antalet anhängare. Fängelserna blev i praktiken terroristuniversitet: de hårdföra radikalerna var professorer, de andra intagna var studenter, och fängelseledningen spelade rollen av frånvarande förmyndare.”

Den amerikanska journalisten och IS-kännaren Janine di Giovanni konstaterar i en artikel i Newsweek att

”Camp Bucca var som ett sommarläger för ambitiösa terrorister. Under amerikanernas överinseende hade de intagna kontakt med varandra, de utbytte information och stridstaktik och knöt viktiga kontakter framtiden.”

En av dem som inte sågs som något större hot och som frigavs av USA var ingen mindre än IS numera ökände ledare, Abu Bakr al-Baghdadi.

Möjligheterna fanns i Syrien

Men det var genom att gå över gränsen till grannlandet i väster som IS kunde växa till sig och samla kraft innan det blev dags att gå på offensiven i Irak.

I krigets Syrien bredde laglösheten ut sig i områden som väpnade rebeller tagit över. I Syrien fanns vapen i överflöd, som levererats från Natoländer och Gulfstater. I Syrien fanns inkomstbringande oljekällor som IS kunde ta över. Och i Syrien samlades tusentals och åter tusentals utländska jihadister som kommit via den vidöppna turkiska gränsen.

Att den västliga bilden av frihets- och demokratikämpande rebeller var falsk, det blev det syriska folket tidigt medvetet om. Syrier som Proletären intervjuade under första halvåret 2012 beskrev krigarna i de väpnade grupperna som kriminella, extremister och al-Qaidaterrorister.

Men också makthavarna i Washington var fullt medvetna om vad som pågick.

I våras offentliggjordes delar av tidigare hemligstämplade dokument från USA:s militära underrättelsetjänst DIA. Det är avslöjande läsning. I en rapport daterad augusti 2012 sägs att utvecklingen i Syrien

”tagit en tydlig sekteristisk riktning. Salafisterna [extrem riktning av sunni-islam], Muslimska bröd-raskapet och al-Qaida i Irak är de dominerande krafterna bakom upproret i Syrien”.

DIA-rapporten konstaterar att denna ”opposition” siktar på att ta över områden i östra Syrien och att ”västländerna, Gulf-staterna och Turkiet stödjer dessa strävanden”. Här görs inga förskönande omskrivningar om vad det är för styre dessa ”oppositionella” planerar att skapa.

”Om situationen reder ut sig är det möjligt att det etableras ett uttalat eller icke uttalat salafistiskt furstendöme i Östra Syrien och det är precis vad de uppbackande makterna önskar, med syftet att isolera den syriska regimen...”

Slutligen framhålls vilka följder det kan komma att få i grannlandet Irak.

”Detta skapar en idealisk miljö för al-Qaida i Irak att återvända till sina gamla fästen i Mosul och Ramadi, och det kommer att ge en förnyad kraft åt enandet av jihadisterna i det sunnitiska Irak och Syrien och övriga sunniter i arabvärlden mot vad de ser som fienden, de oliktankande. Islamiska staten i Irak [al-Qaida i Irak] skulle också kunna utropa en islamisk stat genom sin förening med andra terroristorganisationer i Irak och Syrien...”

I augusti 2012, alltså två år innan IS utropade sitt gränsöverskridande kalifat, var USA på det klara med vad som var på gång.

Men det förändrade inte USA:s och dess allierades agerande.

Vicepresident Joe Biden erkände i ett tal på Harvard universitet i oktober förra året att USA:s närmaste allierade i Mellanöstern, kungadiktaturen Saudiarabien och Natolandet Turkiet, pumpade in

”hundratals miljoner dollar och tiotusentals ton vapen till vem som helst som skulle kämpa mot Assad trots att de människor som mottog leveranserna var al-Nusra och al-Qaida och de extremistiska elementen av jihadister från andra delar av världen”.

Biden nämner naturligtvis inte USA:s roll i vapenleveranserna, eller Storbritanniens eller Frankrikes.

För visst är det så att den franska regeringen är djupt insyltad. Redan i december 2012 rapporterade brittiska The Guardian om detta:

”Frankrike har blivit den mest framstående uppbackaren av Syriens väpnade opposition och finansierar nu rebellgrupper runt Aleppo som en del av en ny offensiv för att störta den hårt ansatta Assadregimen. Stora pengasummor har levererats av den franska regeringens ombud över den turkiska gränsen till rebellbefälhavare under de senaste månaderna, bekräftar diplomatiska källor. Pengarna har använts till att köpa vapen inne i Syrien och till att finansiera väpnade operationer mot regeringslojala styrkor.”

Efter detta har Hollande öppet medgivit att Frankrike vid flera tillfällen också levererat vapen.

Det går att bekämpa terrorismen

Den terror som i flera års tid drabbar Syrien och Irak och dess grannländer har slagit till med fruktansvärd kraft i Paris. Precis som flera syrier Proletären intervjuat genom åren varnat för, och precis som vi skrev efter terrorattentaten mot Charlie Hebdo i Paris i januari 2015, är det som skett ingen överraskning.

Om man göder extremism och terrorism i Syrien och Irak, om man pumpar in vapen och pengar, erbjuder militär utbildning och politiskt stöd till grupper som lockar tiotusentals unga män från omvärlden, så riskerar det att få våldsamma konsekvenser också långt utanför det aktuella konfliktområdet. Såsom skedde i Paris och såsom skulle kunna ske på många fler platser.

Visst skulle det gå att bekämpa IS och andra terroristgrupper i Syrien och Irak istället för att stödja dem. Men det kräver att dessa organisationers direkta och indirekta uppbackare i västvärlden, Turkiet och Gulfstaterna stryker stödet utifrån.

Det kräver också att dessa på allvar sluter upp i den pågående fredsprocessen med FN och Ryssland och tillsammans med Syriens regering och opposition finner såväl en politisk lösning på den inhemska syriska konflikten som en gemensam strategi mot terrorismen i regionen.

EU banade väg för IS oljeexport

Extremisterna i Islamiska staten (IS) drar in stora pengar på att sälja syrisk och irakisk olja. Det är en plundring med många inblandade. Bland de som köper oljan och därmed ger terrororganisationen inkomster finns flera EU-länder. Det avslöjade EU:s ambassadör i Irak Jana Hybaskova i september 2014 vilket Proletären då uppmärksammade samma månad.

Bekämpandet av Islamiska staten behandlades på ett möte med EU-parlamentets utrikeskommitté i Bryssel 2 september 2014. Jana Hybaskova, EU:s ambassadör i Irak sedan 2011, uttryckte den bestämda uppfattningen att ”oljan är nyckelfrågan”.

Jana Hybaskova är inte den enda som lyfter fram pengarnas roll för Islamiska statens framgångar. De dagliga miljoninkomsterna från oljeexporten

har varit och är avgörande för skapandet av det islamistiska kalifatet i delar av Syrien och Irak.

Oljepengarna ger IS möjlighet att köpa vapen och avlöna krigare. De ger möjlighet att köpa stöd genom att erbjuda någon form av social service och statsmakt till befolkningen, åtminstone för dem som underordnar sig den sunniextrema wahhabitiska läran.

Iraks tidigare oljeminister, Issam al-Chalabi, menar att det handlar om enorma mängder olja som IS plundrar och säljer vidare. En uppskattning är att organisationen under 2014 kommer att tjäna 100-150 miljoner dollar bara på den irakiska oljan.

Issam al-Chalabi förklarar i en intervju för den jordanska tidningen *Azzaman* att oljan från Syrien och Irak först hamnar i Turkiet. En del av den fraktas vidare. Enligt Issam al-Chalabi är internationella oljebolag inblandade, då de kan göra stora profiter på den billiga smuggelvaran.

”EU-länder köper IS-olja”

Var hamnar Islamiska statens olja?

EU-ambassadör Jana Hybaskova gav svar på den frågan när hon talade i Bryssel förra veckan. I inlägget som finns på EU-kommissionens webbsida säger hon att det tyvärr är så att det finns medlemsstater i EU som köper denna illegala olja. Trots frågor från närvarande EU-parlamentariker vägrar hon att namnge länderna.

Hennes avslöjande har förbigåtts med tystnad. Med tanke på att FN:s säkerhetsråd nyligen stämplade Islamiska staten som en terroristgrupp borde avslöjandet ha lett till ett ramaskri. De EU-länder som köper IS-oljan bryter ju mot internationell lag och stödjer terrorism.

Kanske har tystnaden att göra med att EU varit pådrivande i att först strypa Syriens officiella oljeexport för att sedan uppmuntra de väpnade rebellerna att plundra och sälja oljan.

I september 2011 införde EU sanktioner mot Syrien som omfattade just oljeprodukter, vilket var en del i det aktiva försöket att störta landets regering. I april 2013 beslutade Carl Bildt och övriga utrikesministrar i EU att undanta oppositionskontrollerade områden i Syrien från oljesanktionerna. Utrikesministrarna presenterade detta som en hjälp till ”civilbefolkningen och oppositionen”.

Rent konkret innebar beslutet att EU gjorde det lagligt för EU-länder att köpa olja från rebellområden i Syrien. Det öppnade också upp för EU-länder att sälja utrustning och teknik till olje- och gasindustrin i rebellområden, med syftet att öka möjligheten att utvinna olja och gas.

Hur mycket syrisk olja som sedan dess hamnat i EU-länder eller sålts vidare av EU-baserade oljebolag vet vi inte. Men det är ingen särskilt vågad gissning

att de exportkanaler som EU banade väg för i april 2013 används av Islamiska staten. Det är därför oljan hamnar i EU-länder, vilket EU-ambassadör Jana Hybaskova pekar på.

Det bör också sägas att ”moderata” västkramande rebeller aldrig haft kontroll över oljan i norra Syrien. Innan Islamiska staten tog över området förra året var al-Qaidagruppen Jabhat al-Nusra den dominerande kraften.

Carl Bildt håller tyst. Ingen självkritik mot EU:s roll i stärkande av Islamiska staten. Inte ett knyst om att pengar från EU-länder möjliggör dess förbrytelser.

”Vi vill ha demokrati, inte förstöra Syrien”

Proletären under konflikten intervjuat många syriska invånare. I november 2015 intervjuades Rima Sawah, engelskalärare från Homs och aktiv i Syriska fosterlandspartiet. Det är ett oppositionsparti som riktar skarp kritik mot Baathpartiet som dominerat syrisk politik i 50 år. Här ger Rima Sawah sin bild av livet i landet innan konflikten, orsakerna till att den bröt ut samt vägen till fred.

Ända sedan konfliktens första år har den syriska oppositionen varit synonym med Syriska nationella koalitionen, även kallad oppositionskoalitionen. Det är koalitionen ”ledare” som tagit emot massivt stöd utifrån och på internationella konferenser och i media framträtt som det framtida ”demokratiska” Syriens ledare. Många av dem har levt utomlands i decennier.

Den inhemska oppositionen i Syrien, som bor och verkar inom landet, är totalt osynliggjord i väst. Men den finns.

Här låter vi en av dessa oppositionella komma till tals. Rima Sawah har varit engelskalärare i tio år men arbetar nu som översättare. Intervjun är gjord via mail.

- **Låt oss börja med att tala om din hemstad Homs. I januari 2012 var striderna intensiva efter att väpnade grupper belägrat flera stadsdelar. I maj 2014 slöts ett fredsavtal mellan de väpnade grupperna och regeringen som innebar att statsmakten återtog kontrollen. Berätta om avtalet.**

– Först slöts ett primärt avtal som möjliggjorde humanitär hjälp till Homs gamla stad och som tillät civila under 18 år och över 50 år att lämna området. Därefter slöts ett fredsavtal. De väpnade miliserna krävde att få lämna gamla

staden med sina lätta vapen och ta sig till andra områden på landsbygden. En del av dem valde att kapitulera och återgå till ett civilt liv.

– Regeringen krävde å sin sida att få föra in nödhjälp till befolkningen i två belägrade områden på landsbygden utanför Aleppo. Enligt borgmästaren i Homs var det vissa problem i början när avtalet skulle träda i kraft men det löste sig.

• **Har den lokala fredsuppgörelsen hållits, och hur har det påverkat livet i staden?**

– Sedan dess har merparten av Homs mestadels levt i fred, med undantag av de granater och bomber som då och då drabbar de ”säkra” regeringskontrollerade områdena. Igår sköts sju granater mot ett bostadskvarter. En treårig pojke dödades och många skadades.

– Fredsavtalet fick den väpnade milisen att lämna gamla staden, men de finns fortfarande kvar i en del av Homs som kallas Alwaer. Trots det så är livet mycket bättre nu än innan avtalet slöts.

• **Berätta om Syriska fosterlandspartiet. Vad står ni för och hur skiljer ni er från den opposition som hyllas i västvärlden?**

– Souria Al-Watan Party bildades 2012. Det är ett sekulärt vänsterparti som tror på friheten att uttrycka alla åsikter, men anser att religion och politik ska vara åtskilda. Vi tror på jämlikhet i alla avseenden och en stat där alla medborgare har samma rättigheter och skyldigheter oavsett religion, nationalitet och kön.

– Vi skiljer på att vara i opposition och att förråda sitt land. En opposition ska inte arbeta med utländska krafter för att förstöra landet, såsom Syriska nationella koalitionen och andra grupper gör. Vi tror på ett enat Syrien och ser det som viktigt att i denna period stå bakom den syriska armén mot terrorismen för att säkra landets framtid.

– Att vara i opposition innebär inte nödvändigtvis att vara emot allt vad regeringen gör. Vi delar Baathpartiets stöd till motståndet i Libanon och Palestina mot Israels ockupation, men vi vänder oss mot det vi anser är dåligt för folket och landet, som korruptionen, förtrycket och exkluderingen.

• **Sverige har tillsammans med andra stater satsat stora summor på att stärka Syriska nationella koalitionen, trots att koalitionen öppet samarbetar med terroriststämplade al-Qaidagrupper. Hur ser du på det?**

– Jag vill säga till Sveriges regering att dessa pengar antingen går till ledarnas egna bankkonton, eller till terrorister som köper vapen som används för att attackera civila. Om Sverige verkligen vill göra en insats, sluta stödja dessa krafter och hjälp istället syrierna som lider av terrorismen.

• **Låt oss gå fem år tillbaka i tiden. Hur var livet för människorna i Syrien innan kriget? Beskriv de positiva och negativa sidorna.**

– I ärlighetens namn vill jag säga att innan kriget bröt ut bodde vi i ett säkert

land och vi hade knappt hört talas om kriminalitet och stölder. Priserna var låga, och utbildning och vård var gratis. I Homs syntes inga hemlösa eller tiggare.

– Det vi saknade var ett verkligt politisk liv och politisk frihet. Det fanns många politiska partier, men inget av dem kunde arbeta fritt. Vad som än skulle ske var det tvunget att först godkännas av säkerhetstjänsten och Baathpartiet. Det hölls inga riktiga val, vare sig till presidentpost eller parlament. Vissa personer vann gång efter gång fast de aldrig gjort någon betydande insats för att hjälpa folket.

- **Kan du ge några exempel på det politiska förtrycket och exkluderingen?**

– Alla syrier vet att det fanns många röda linjer som vi inte fick överträda. Att skämta om presidenten kunde ge fängelse i sex månader. Ett annat exempel är att många människor satt fängslade i årtal för att de var medlemmar i förbjudna partier. Men i det sammanhanget kan jag inte försvara Muslimska brödraskapets medlemmar. De fängslades för de många brott de begick i Syrien under 1980-talet.

– Angående exkluderingen så kontrollerade Baathpartiet alla statliga institutioner utifrån den gamla konstitutionen, som sade att Baathpartiet var den enda ledaren för Syrien. Övriga parter tilläts delta i regeringen och parlamentet, men de var aldrig en del av beslutsfattandet.

- **Hur ser du på de demonstrationer som startade i Syrien våren 2011? Var det ett folkligt missnöje med korruption, förtryck och sämre levnadsförhållanden som låg bakom?**

– Många människor gick ut på gatorna i protest mot fattigdom och korruption, men många hade också religiösa och sekteristiska skäl. ”Vi ska skicka alawiterna till graven och de kristna till Beirut”, var en paroll som hördes i demonstrationerna. Det var ett hot riktat mot alawiter och kristna om att de kommer att dödas eller sparkas ut ur Syrien.

- **I väst beskrivs protesterna som fredliga, men många syrier vittnar om att poliser och soldater sköts till döds redan under de första veckorna. Det talas om krypskyttar som dödade oppositionella demonstranter, och som också sköt mot de stora regeringsvänliga demonstrationer som ägde rum vid denna tid.**

– Som invånare i Homs, en av de första städerna med demonstrationer, kan jag bekräfta att ett antal oidentifierade väpnade män sköt mot båda sidors demonstrationer och dödade många människor. Båda sidor anklagade varandra för att vara ansvariga för dödandet.

– De som gjorde detta kan bara betecknas som landsförrädare. Jag tror att de betalades från utlandet för att driva Syrien till detta smutsiga krig.

- **Du nämnde tidigare Muslimska brödraskapet som gick ut i ett våldsamt uppror i Syrien under 1980-talet, vilket armén slog ner. Vilken roll spelade**

den extrema sunnimuslimska organisationen för att protesterna 2011 blev sekteristiska och beväpnade?

– Muslimska brödrskapet försökte utnyttja tillfället för att komma till makten. Det är tydligt att de hade förberett detta långt innan protesterna började. Demonstrationerna utgick från moskéer och de flesta av vapnen var sedan länge gömda där. Men ett större problem än brödrskapet är de fundamentalistiska grupper som uppstått efter att kriget startat, som Jabhat al-Nusra och IS. De är mycket värre.

– Brödrskapets inflytande märks när vi tittar på namnen i Syriska nationella rådet [som ingår i nationella koalitionen]. De var de första som stödde de väpnade aktionerna och beskrev dem som ett svar på regimstyrkornas brutalitet. Brödrskapet har stött alla de islamistiska fraktionerna i Syrien och anser att det terrorstämplade Jabhat al-Nusra är en del av den så kallade revolutionen.

• Knappt ett år efter de första demonstrationerna, i februari 2012, fick Syrien en ny konstitution. Bland annat ströks paragrafen om Baathpartiets ledande roll i samhället. Hur fungerar den demokratiska reformprocessen i praktiken?

– Eftersom Syrien befinner sig i ett krig mot terrorismen har reformprocessen inte gått så snabbt som vi hoppades. Många Baathpartimedlemmar vägrar erkänna att konstitutionen har ändrats och agerar fortfarande som om Baathpartiet vore Syriens enda härskare. Nya politiska partier har bildats men de är ännu inte så fria att arbeta som de borde och vill vara. Men vi får säga vad vi vill och vi får skriva och uttrycka våra åsikter i media.

– Vi i Syriska fosterlandspartiet menar att förändringen kommer att ta tid, särskilt under pågående krig. Men vi arbetar hårt för att det ska ske så snart som möjligt. Samtidigt kan jag berätta att det idag är mycket enklare att arbeta som oppositionsparti, för alla syrier är intresserade av politik och av att förändra Syrien.

– Naturligtvis kommer det alltid att finnas människor som motarbetar reformerna för att de gynnas av det gamla systemet. Men jag tror att de inte kommer att ha kraft att stoppa processen. Folket i Syrien kommer inte att acceptera att gå tillbaka till den situation som rådde innan kriget.

• Sedan 30 september 2015 deltar den ryska krigsmakten på den syriska arméns sida i kriget mot Islamiska staten, Jabhat al-Nusra och andra terroristgrupper. Hur ser du på Rysslands inblandning i Syrien?

– Som de flesta syrier anser jag att vi behöver all hjälp vi kan få i kampen mot terrorismen. Men som syrisk medborgare och medlem i ett oppositionsparti undrar jag vad hjälpen kommer att kosta oss.

– Vi välkomnar tacksamt stödet från Ryssland och från alla som vill sluta upp bakom oss i detta krig, men vi säger nej till all form av inblandning i interna syriska angelägenheter. Terrorismen är ett internationellt problem, men

inrikespolitiken är en syrisk fråga och vi skulle uppskatta om ingen blandade sig i den. Suveräniteten är något som vi alltid måste skydda.

- **Vilka länder anser du bär störst skuld till terrorismens uppkomst i Syrien?**

- Det är länder som Qatar, Saudiarabien, Turkiet, vissa europeiska länder och naturligtvis USA. Amerikanska plan har mer än en gång ”tappat” vapen till IS och andra grupper som de påstår sig bekämpa

- **Syriska fosterlandspartiet förespråkar en politisk lösning på den inhemska konflikten. Det är ni inte ensamma om. Alla talar nu om nödvändigheten av en politisk lösning, även de stater som backar upp terrorgrupper.**

- Vad som behövs är en politisk lösning som bidrar till att bygga ett land med frihet och demokrati, men den politiska lösning som dessa länder önskar syftar endast till att säkra deras egna intressen i Syrien. Om de verkligen vill lösa konflikten måste de avbryta allt stöd till alla terroristgrupper och låta oss syrierna själva lösa våra egna politiska problem.

- Som jag sa innan, vi kommer att kämpa för vår suveränitet och vi kommer inte att acceptera någon yttre inblandning.

Konkurrerande pipeline-projekt bakom kriget?

När man söker efter de bakomliggande orsakerna till politiska konflikter och krig i Mellanöstern finns ett svar som nästan alltid är rätt. Det handlar om olja och gas.

Syrien kriget har drivits fram av imperialismens strävan att trycka ner en stat som önskar gå sin egen väg. En stat som är i allians med Iran, libanesiska Hizbollah och det palestinska motståndet – västvärldens och Israels värsta fiender. En stat som utmanar de religiösa rörelserna och kungadiktaturerna i regionen genom att hålla fast vid sin sekularism och genom att ta de första trevande stegen i en demokratiseringsprocess.

Ovanstående är sant. Men som vi många gånger tidigare påpekat finns många bottnar bakom oroligheterna i Syrien. Mellanösterns naturresurser spelar en roll också i denna konflikt.

Stora olje- och gasreserver ger många länder i Mellanöstern stora inkomster. De fossila bränslena måste också transporteras till köparna, vilket ger möjlighet även för transitländer att berika sig på fyndigheterna.

Det pågår en ständig dragkamp om var dessa så kallade energikorridorer

ska gå. Vissa pipelineprojekt förverkligas, andra havererar innan den ens påbörjats. En del hindras av trilskande regimer i länder som olje- och gasledningarna måste passera.

Pipelineprojekt som Syrien hindrar

Kanske är det sistnämnda en orsak till varför Qatar så intensivt gått in för att beväpna och avlöna de rebeller som orsakar kaos och död i Syrien.

Med tanke på hur emiratet Qatar vid Persiska viken har agerat sedan våren 2011 skulle man kunna tro att landet är en imperialistisk stormakt, inte en geografiskt obetydlig halvö med en kvarts miljon medborgare.

Qatar spelade en central roll i Natos angreppskriget mot Libyen 2011 och störtandet av Muammar Gaddafis styre. Emiren Hamad bin Khalifa al-Thani har varit minst lika aggressiv mot Syrien och president Bashar al-Assad.

Gång på gång har al-Thani argumenterat för en militär invasion av Syrien, som när han talade inför FN:s generalförsamling i september 2012.

Något som kungadiktatorn talar tyst om är de storslagna planer på att exportera flytande naturgas till väst. Qatar sitter på en av världens största gasreserver från ett fält i Persiska viken som man delar med Iran. Men för att kunna transportera gasen smidigt krävs en ny pipeline.

I augusti 2009 skrev Abu Dhabitidningen The National om ett möte mellan Qatars al-Thani och Turkiets premiärminister Recep Tayyip Erdogan, där de diskuterade en gaspipeline mellan länderna.

En sådan energikorridor ligger i linje med Natolandet Turkiets strävan efter

att bli en knutpunkt för olje- och gasflödet från Mellanöstern och Centralasien till väst. Det ligger också i linje med många EU-länders och Turkiets strävanden att minska beroendet av rysk gas.

Det finns dock ett problem. Det är långt mellan Qatar och Turkiet. En pipeline måste dras genom vänskapligt sinnade Golfstater, vilka kan trilskas för att slå vakt om egna intressen. Men det är ett mindre bekymmer. Värre är att gasledningen måste dras genom Irak eller Syrien.

Det förstnämnda landet är efter snart tio år av krig och ockupation fortsatt präglad av våld, men också av splittring mellan centralregeringen i Bagdad och det kurdiska självstyret i norr.

Då återstår Syrien. Här finns ytterligare ett problem. Dess politiska ledare går varken i Qatars eller Natos ledband. Syrien har andra vänner. Som Iran, och numera också Irak. Båda två länder som sitter på enorma reserver av olja och gas.

I juli 2011 slöts ett avtal mellan Iran, Irak och Syrien om att bygga en pipeline från de iranska gasfälten via Irak till den syriska Medelhavskusten. Ett perfekt utgångsläge för export till ett gastörstande Europa.

Om det inte vore för att imperialismen och dess allierade i regionen vill ha regimskiften i Iran och Syrien. Om det inte vore för planerna på en annan gasledning...

Med detta menar vi inte att konflikten i Syrien enbart är ett krig om gasen. Det vore att förenkla verkligheten. Bakom de krafter som bär skulden till kriget finns många olika intressen.

Men det vore fel att bortse från att ett maktskifte i Syrien skulle påverka kontrollen över regionens naturresurser. Ett västvänligt styre i Damaskus skulle möjliggöra bygget av en gasledning som skulle kunna frigöra Turkiet och flera länder Europa från att vara beroende av gas från Putins Ryssland.

P Prenumerera på
PROLETÄREN

**Nyheter, analyser och
reportage varje vecka**

www.proletaren.se

FÖR EN LEVANDE OCH LÄRAKTIG SOCIALISM

Kommunistiska Partiets skriftserie för en levande och läraiktig socialism behandlar den klassmedvetna arbetarrörelsens historiska erfarenheter och de samtida och framtida utmaningar som Sverige och världens står inför. Författarna svarar själva för framlagda uppfattningar.

www.kommunisterna.org

PROLETÄR
KULTUR